

ДОСВІД ПРИВАТИЗАЦІЇ В КРАЇНАХ З ПЕРЕХІДНОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Світлова А.

Кінець ХХ століття був переломним моментом для багатьох країн Європи. Після розпаду СРСР для країн Центральної Європи (Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини, Румунії, Болгарії, України, Росії) почався перехід до нової економічної системи. Цей процес також спостерігався в Китаї та країнах Балтії (Литві, Латвії, Естонії).

Одним з важливих заходів перехідних економік цих країн було роздержавлення суспільної власності та її приватизація. У формуванні ефективної моделі ринкової економіки приватизація має надзвичайно важливе значення. Від характеру її здійснення залежать продуктивність та ефективність приватизованого капіталу. Досвід перехідних економік країн Європи свідчить: приватизація відбувалася: з одного боку, для привласнення капіталу і отримання надмірних прибутків, з іншого, для залучення прямих іноземних капіталовкладень, диверсифікації виробництва і створення збалансованої економічної системи.

Політичний і економічний досвід країн Центральної Європи і Балтії був повчальним для України, оскільки вони, за підрахунками, на 7-10 років випереджають її в економічному розвитку. На це є політичні, економічні, соціальні і правові основи та політична воля.

В Україні до початку ринкових реформ практично всі українські підприємства були державними. Більшість із них мали бути приватизовані. Постало питання про швидкий і справедливий спосіб здійснення приватизації. Щодо її економічних аспектів, то слід було розробити програму приватизації для забезпечення ефективного управління підприємствами з боку нових власників, обрати нові форми підприємств: акціонерні компанії, товариства, процедури проведення аукціонів державних підприємств, визначити установи, що найкраще сприятимуть приватизаційному процесу.

Отже, розглядаючи приватизацію в країнах з перехідною економікою, ми переконуємося, що це досить складний і вартий уваги процес.